

----- Eredeti üzenet -----

Tárgy:Re: Lipták Tamás ()

Dátum:Mon, 18 Mar 2013 03:20:35 +0100 (CET)

Feladó:Prof. Dr. Bakó András

Címzett:Hujter Mihaly

CC:

Tisztelt Kollégák!

Az MTA Számítástechnikai Központ Gazdasági Alkalmazások(?) osztálya Dancs Pista vezetésével a Kornai féle Országos Tervhivatali projekt matematikai és számítástechnikai megoldásán dolgozott. Résztvevők a fenti vezető mellett többek között Komáromi Éva, Klafszki Emil, Scraiber Benedek, Simon Pista, Gehér Pista és jómagam. Kornainak és a Népgazdasági Tevezési projekt fontosságának köszönhetően mindig megkaptuk a hazánkban elérhető legmodernebb számítógépeket- emlékezetem szerint 1986-7-től kezdve. Ez azt jelentette, hogy először a Nehézipari Minisztérium National Elliott 803 gépén dolgoztunk a Fortranhoz közeli A 103 Autokód nyelven. Ezután került be az országba a modernebb Gier gép elsőként a SZÜV Nagyvárad téri telephelyére (a volt Ludovika épületébe), ahol a szoftvereket Algol 60-ban készítettük el. A végső megoldást a Központ CDC 3300 gépe adta, ami az intézetünkben került felállításra az Úri u. 49-ben a 60-as évek végén. A projektben résztvevő kollégáink talán emlékeznek a

híres cukoripari modellre, ami annyira instabil volt, hogy az egyes ágazati kapcsolatok modelljeit megoldó programok alkalmazhatóságának mércéjéül szolgált. Megjegyzendő, és talán a hőskorra jellemző, hogy a például abban versenyeztünk, hogy ki tud egyszerűbb programot írni egy feladat megoldására. Ekkor született meg a zseniális Gehér Pista féle program az LP megoldására, ami egyetlen utasításból áll Algolban (az érdeklődőknek szívesen közreadom).

Ezeket a dolgokat csak azért közlöm, mivel az országban a hatvanas évek végén egyéb ilyen nagyszabású, és eredményes operációkutatási alkalmazás (no meg napjainkig is ritka az ilyen nagyszabású modellezés és számítógépes megoldás) nem igen fordult elő. Ezért is fontosnak tartom a fenti visszaemlékezést, mivel napjainkban az operációkutatás alkalmazásait valahogy nem igen látom, inkább beszélünk róla, és olyan elméleti eredményekről hallok, ami egyelőre nem látszanak a fenti nagyságrendű feladatok megoldására alkalmasnak.

Lipták Tamásról csak suttogásokat hallottunk, nevezetesen azt, hogy egy tehetséges matematikus, aki Kornaival együtt készítette el Kornai-Lipták modellt, de politikai tevékenysége miatt többszörösen hátrányt szenvedett. Kornai mindent megtett Lipták védelmében.

A hazai operációkutatás egyik (Kalmár és Prékopa tanítványa) öregjének nosztalgikus visszaemlékezésével és baráti üdvözlettel
Bakó A.

----- Eredeti üzenet -----

Feladó: "Hujter Mihaly"

Címzett:

Másolatot kap: "

Elküldött üzenetek: Szerda, 2013 Március 13 10:04:46

Tárgy: Re: Lipták Tamás (1930-1998)

Szabó P. G.: Kalmárium. Polygon, 2005

közölte: a Rényi és Kalmár közti levelezésben
oda-vissza előfordul Lipták neve:

Rényi írta Kalmárnak 1955.01.05-én:

„[...]Megismerkedtem [...] egy Zieba Andrzej nevű fiatal matematikussal, aki játékelmélettel foglalkozik és ennek következtében neked nagy tisztelőd. Megígértem neki, hogy kérek tőled számára egy különlenyomatot játékelméleti dolgozatodból. [...] Ha tudsz, küldjél rögtön két példányt, ugyanis Lipták Tamás aspiránsi témájával kapcsolatban foglalkozik jelenleg játékelmélettel. Könnyen lehetséges, hogy idővel szükségessé válik, hogy ezzel kapcsolatban. Mindenesetre már most megkérdezlek, hogy hajlandó volnál-e alkalomadtán neki segítséget nyújtani. Arra gondoltam, hogy ő néhány hétre lemehetne az év folyamán Szegedre. Egyébként is szeretnék veled a kérdéstről beszélgetni. Egyre jobban meggyőződök arról, hogy a statisztikában ma már a játékelmélet tényleg nélkülözhetetlen. [...]"

Kalmár írta Rényinek 1955.01.22-én:

„[...] Lipták Tamással természetesen szívesen hajlandó vagyok játékelméletről konzultálni; legalább megtudom, mi hasznát veszitek ennek a statisztikában. [...]"

--

Az említett játékelméleti dolgozat:

Kalmár: Zur Theorie der abstrakten Spiele,
Acta Sci. Math. 4 (1928) 65-85.